

17.09.2012

Kj/20

§ 1002

V Ryj / Valtuutettu Päivi Lipposen aloite eläkeläisten julkisen liikenteen maksuista

HEL 2012-005843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Päivi Lipposen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päivi Lipposen valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto 18.6.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Päivi Lipposen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Päivi Lipponen ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tutkittaisiin mahdollisuus ilmaiseen joukkoliikenteeseen eläkeläisille ruuhka-ajan ulkopuolella sekä 25 %:n alennukseen julkisen liikenteen maksuista kaikille eläkeläisille.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että eräillä eläkeläisryhmillä on jo nyt oikeus alennettuun joukkoliikenteen lippuun taikka vapaalippuun. Kaikille eläkeläisille myönnettävää 25 %:n alennusta ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista toteuttaa, sillä se kasvattaisi HSL-kuntien joukkoliikennemenoja ja kuntien subventiota taikka tarvetta lippujen hintojen korotuksiin noin 4 %:lla normaalin kustannustason nousun lisäksi. Myös ilmaisen matkustusoikeuden myöntäminen ruuhka-aikojen ulkopuolella edellyttäisi subvention

17.09.2012

Kj/20

lisäämistä taikka yli 2 %:n hinnankorotusta normaalin kustannustason nousun lisäksi.

HSL selvittää alennus- ja vapaalippuja koskevia periaatteita 2013 aikana. Kunnilla on mahdollisuus antaa lausuntonsa asiasta ennen periaatteista päättämistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päivi Lipposen valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto 18.6.2012

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2012 § 939

Pöydälle 10.09.2012

HEL 2012-005843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.08.2012 § 261

HEL 2012-005843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin Kaupungin Liikennelaitos on tehnyt vuonna 2008 selvityksen maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä. Työssä selvitettiin maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksia liikkumistottumuksiin, yksityisautoiluun, liikenteen päästöihin ja energiankulutukseen, joukkoliikenteen hoitoon ja sen kilpailukykyyn sekä kokonaisrahoitustarpeeseen.

Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on autoilijalle kulkutavan valinnassa pieni. Joukkoliikenteen maksuttomuus Helsingissä lisäisi joukkoliikennematkoja noin kolmanneksella ja tämä siirtymä olisi pääosin lyhyistä kevyen liikenteen matkoista. Matkustajamäärien kasvu edellyttäisi vuoromäärien lisäämistä, jolloin joukkoliikenteen palvelutaso entisestään paranisi. Lyhyiden matkojen merkittävä lisääntyminen hidastaisi joukkoliikennettä ja heikentäisi sen täsmällisyyttä.

Maksuton joukkoliikenne lisäisi vuotuista rahoitustarvetta yli 140 miljoonalla eurolla pääasiassa menetettyjen lipputulojen ja kasvavien liikennöintikustannusten seurauksena. Joukkoliikenteen lipunhinnan alentamisen on todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa, mutta maksuton joukkoliikenne ei ole tehokkuusoptimi. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Joukkoliikennepalvelun arvostuksen kannalta on tärkeää, että sillä on jokin hinta – maksava asiakas on motivoitunut valvomaan saamansa palvelun laatua.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsityksen mukaan kaikkien eläkeläisten joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen ei ole järkevää. Tukea saisivat myös ne, joilla tarvetta tulon siirtoon ei ole. Pienituloisen tuen saaja puolestaan ei pääse itse vaikuttamaan siihen, mihin saamansa tuen käyttää. Joukkoliikenteen osalta lippujen hinnoissa on jo kaikille käyttäjille alennus, koska lipputuloilla katetaan vain noin puolet joukkoliikenteen tuotantokustannuksista.

Sen sijaan lippujen hintojen erilaistamista liikkumisen ajankohdan mukaan kannattaa tutkia uutta tariffijärjestelmää valmisteltaessa. Tällä voisi olla positiivinen vaikutus joukkoliikenteeseen, jos joukkoliikenteen käyttö siirtyisi ja mahdollisesti lisääntyisi ruuhka-ajan ulkopuolella.

Esittelijä

vs. liikennesuunnittelupäällikkö
Katariina Baarman

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi